

عنوان مقاله:

اولیانامه نویسی متصوفه (چشم اندازی تاریخی به تحولات یک ژانر)

محل انتشار:

دوفصنامه زبان و ادب فارسی (نشریه سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز)، دوره 73، شماره 242 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 58

نویسنده:

محمد ابراهیم پور نمین - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، آستارا، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از انواع نگارش ها در ادب صوفیه، مجموعه هایی است گرد آمده در ضبط و نقل اقوال و احوال مشایخ و پیران تصوف؛ آثاری که در تعبیری عام، تذکره های صوفیانه خوانده می شود. این دسته از آثار عموماً برآمده از سنتی رایج در اغلب قریب به اتفاق ادیان و مذاهب است که حیات اولیا و قدیسین را خاصه پس از مرگ آنان، نه صرفاً مقید به چهارچوب عینیت و واقعیت تاریخی حیات ایشان، بلکه بیشتر آمیخته و پوشیده با لایه های متعددی از افسانه و کرامت و در ساحتی قدسی و منزّه به تصویر می کشد؛ سنتی که از تمامی انواع و گونه های آن در وسیع ترین معنایش می توان به مقدس نگاری / سپنتانگاری (Hagiography) تعبیر کرد. از این میراث صوفیه در مقام یک نوع / ژانر، با تعبیری چون احوال یا حالات / تذکره / سیره یا سیرت یا سیرت نامه یا سیر / مقامات و مناقب یا مناقب نامه / ولی نامه / اولیانامه در منابع کهن و جدید یاد شده است. پژوهش حاضر از دیدگاه نقد ژانر و بررسی چشم انداز تاریخی تحولات این گونه از نوشتارهای صوفیان است که نشان می دهد ژانر مذکور چگونه از میراث زهدنویسان اولیه سر بر می آورد و در نقطه اوج تکامل خود به اولیانامه های اختصاصی مشایخ منجر می شود.

کلمات کلیدی:

ادبیات صوفیه ، تذکره های صوفیانه ، ولی نامه ، اولیانامه ، نقد ژانر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1206554>

